

Seniorrådets hørings svar til april/maj -budget-materialet for Fredensborg Kommune 2025-2028

Med baggrund i det maj 2024 publicerede budgetmateriale for kommunens budget 2025 – 2028 har Seniorrådet de nedenfor anførte resumerende anbefalinger og kommentarer

Anbefalinger, Resumé

1. Med baggrund i den med alder – for ældrebefolkningen - eksponentielt stigende gennemsnitlige udgift pr. ældre til sundhed og omsorg i kommunen - fastholdes budgetmodellens princip om demografireguleret ældrebudget baseret på fremskrivning i 5-års aldersgrupper.
75% af ældrebefolkningen lever dagligdagen med kronisk sygdom, 25 % endog med 3 eller flere samtidige kroniske sygdomme
2. Alle udgiftsområder på ældreområdet bør fremskrives demografireguleret. Der bør foretages en politisk revurdering af de udgiftsområder, som i det foreliggende budgetmateriale undtages fra demografiregulering. Det drejer sig om specialiseret genoptræning og rehabilitering efter sundhedsloven, - vedlagsfri fysioterapi, - kommunens plejehjem, - hospiceophold, - mad og måltider, - visitationens medarbejderstab.
3. Brugerbetaling på Skovgårdens midlertidige sengepladser med bl.a. rehabilitering afskaffes.
Akutte sengepladser i kommunerne er ved bekendtgørelse af sundhedsloven gjort gratis – flere danske kommuner har med henvisning til denne bekendtgørelse også afskaffet anvendelse af sociallovens muligheder for brugerbetaling på de midlertidige pladser.
Det anbefales desuden at foretage en evaluering og brugertilfredshedsundersøgelse af de midlertidige sengepladser med bl.a. rehabilitering.
4. Budgetposten på ca. 180 mio. kr. årligt vedr. kommunal medfinansiering af den regionalt finansierede sundhedsindsats bør kvalificeres med henblik på fremtidige opgaveløsninger og budgetlægning.
Kommunens borgmester bør opfordres til – med baggrund i sin dobbeltrolle som formand for kommunens økonomiudvalg og samtidigt medlem af Sundhedsklynge Nord's politiske styregruppe – at stille krav om, at Nordklyngen resp. Region Hovedstaden fremlægger statistik og analyser, der kan kvalificere opgaveløsning og budgetlægning i kommunen/Nordklyngen, - eksempelvis vedr. forebyggelige sygehusindlæggelser, ændret tilrettelæggelse af akutbetjening af borgerne.

Kommentarer

Neden for kommenteres følgende temaer

- Generel kommentar vedr. ældre-området og offentlige udgifter
- Demografireguleringen for budget perioden
- Brugerbetaling for midlertidige sengepladser
- Budgetposten ca. 180 mio. kr. vedr. kommunal medfinansiering af den regionale sundhedsindsats

Generel kommentar til ældreområdet og offentlige udgifter

Den nyligt vedtagne ældrepolitik for Fredensborg Kommune "Livskvalitet i hverdagen, Ældre- og værdighedspolitik 2023-2026" har disse overordnede værdier og målsætninger:

- Livskvalitet i hverdagen
- Livskvalitet og værdighed – et godt ældreliv
- Gode rammer skaber tryghed – værdighed i ældreplejen
- Vi løfter i fællesskab med frivillige og pårørende
- Medarbejdere og ledere værdsættes

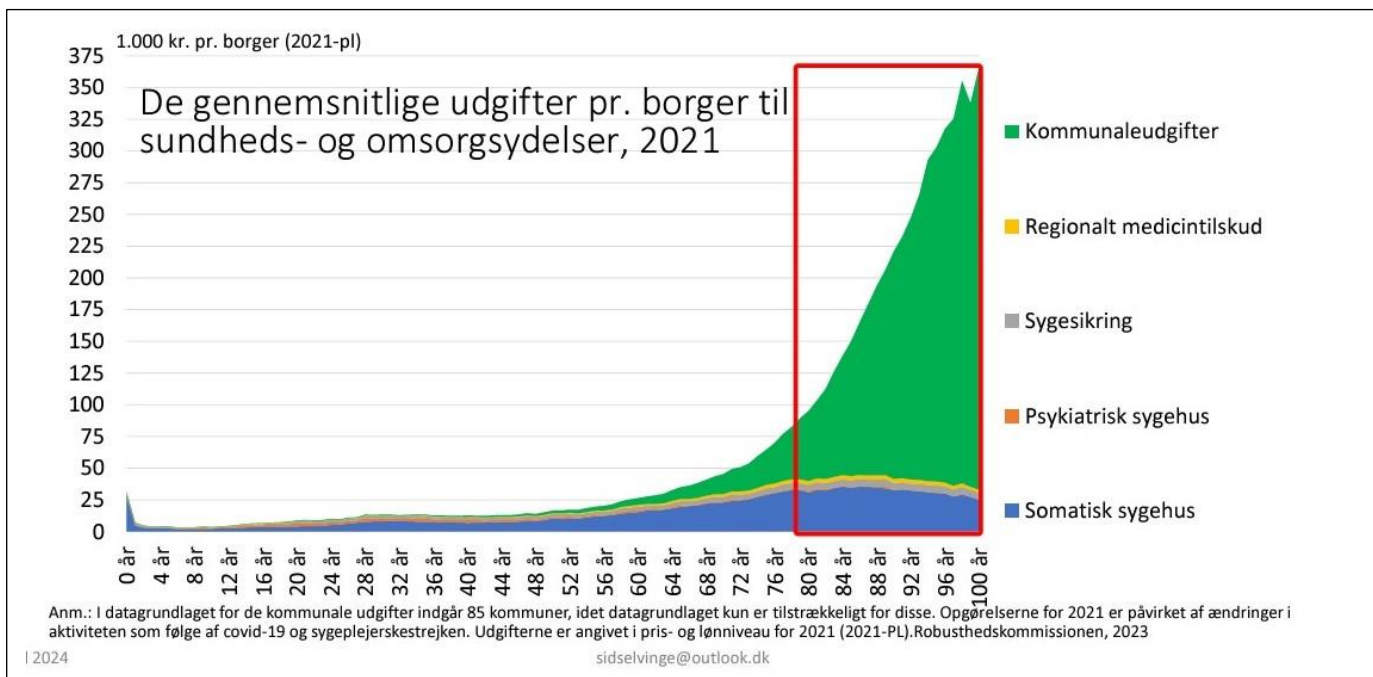
Kommunens ældrepolitik bør ses i sammenhæng med det vedtagne sundhedspolitiske dokument for perioden 2023-2026, hvor 5 temaer i sundhedspolitikken fremhæves:

- Alle har ret til et sundt liv
- Mestring af eget liv
- Tidlig indsats gør en forskel
- Fokus på det hele menneske og fællesskaber
- Sammenhængende tilbud

Skal disse temaer og målsætninger realiseres, skal der etableres et robust ældrebudget for den kommende budgetperiode.

Budgetudviklingen bør også ses i sammenhæng med en forestående ældrereform, hvor frit valg betones som en væsentlig værdi, - en ændret sundhedsindsats som følge af sundhedsstrukturkommissionens forslag gennemføres, - samt implementering af sundhedsaftale 2024-2027 for regionen, almen lægepraksis, vor kommune.

Den store forekomst af kronisk sygdom i ældrebefolkningen spiller en betydelig rolle for dagligdags funktionen og for den oplevede livskvalitet. Det er veldokumenteret i de periodisk gennemførte sundhedsprofiler. Denne viden har bl.a. resulteret i vor kommunes ældrepolitiske og sundhedspolitiske overordnede målsætninger.

Som det fremgår af figuren, nyligt præsenteret for alle danske ældreråd, er der tale om en voldsom eksponentiel stigning af udgifter til sundhed og omsorg med stigende alder, især i kommunerne.

Demografireguleret ældrebudget

Seniorrådet initierede for en række år siden, at det blev besluttet at indføre en ny demografireguleret budgetlægning stort set efter den model, der beskrives i det særlige budgetnotat om "Demografiregulering 2024, Budget 2025-2028". Det grundlæggende princip om at fremskrive budget i 5-års aldersgrupper er særdeles relevant set i lyset af den eksponentielt stigende udgiftskurve med alder.

Seniorrådet anbefaler, at det skal gælde alle udgift områderne. Vi har tidligere anført de områder, der ikke demografireguleres – og vi mener, at der bør foretages en politisk revurdering af den manglende demografiregulering af disse områder. Eksempelvis er dødeligheden høj i de ældste aldersgrupper – og med ældrereformens understregning af borgerens frie valg kan der muligvis opstå nye ønsker og krav om værdig død hjemme eller på hospice med deraf ændrede budgetønsker. Desuden har 9 Nordsjællandske ældreråd anmodet Sundhedsklynge Nord om at udarbejde et sammenhængende forløbsprogram for værdig død – noget som også kan indgå i implementeringen af sundhedsaftale 2024-2027.

Om brugerbetaling på midlertidige sengepladser

Seniorrådet anbefaler, at brugerbetalingen på de midlertidige sengepladser på Skovgården afskaffes.

Vi henviser til at anvende den bekendtgørelse om sundhedslovens akutpladser som angiver, at hjemmesygepleje efter lægehenvielse skal være gratis – bekendtgørelsen udvidede begrebet hjemmesygepleje til også at omfatte sygepleje givet institutionelt – f.eks. på en akutplads. Derfor har flere danske

kommuner nu afskaffet brugerbetalingen begrundet efter sociallovgivningen med den nye fortolkning efter sundhedsloven.

Vi har bl.a. erfaring for, at nogle enlige, ældre pensionister, der alene lever af folkepension, har fået truet eller ødelagt deres økonomi ved 3-4 uger ophold på Skovgårdens midlertidige sengepladser med genoptræning.

Supplerende vil vi anbefale, at der iværksættes evaluering af de midlertidige sengepladser med bl.a. genoptræning efter kort sygehusophold og at patienttilfredsheden vurderes.

Kvalificering af den kommunale budgetpost på ca. 180 mio. kr. årligt til kommunal medfinansiering af den regionale sundhedsindsats

Finansieringsmodellen for det regionale sygehusvæsen - "Nærhedsfinansiering" - giver bl.a. sygehusvæsenet og regionen incitament til at etablere kort indlæggelsestid og forebygge sygehusindlæggelser for at opnå bedre statslig finansiering. Det påvirker samtidigt den kommunale opgaveløsning og den omtalte kommunale budgetpost.

Vi savner i Seniorrådet et politisk udspil, der stiller krav til at kvalificere denne kommunale budgetpost bedre.

Eksempelvis kan kommunens investering i det fine faldforebyggelsesprogram for ældrebefolkningen de seneste år uden tvivl mindske sygehusindlæggelser – og dermed mindske 180-mio. kr. budgetposten lidt. Men dokumentationen savnes fra sygehusvæsenets side mht. dokumentation af færre faldskader og faldindlæggelser i sygehusvæsenets regi.

En reorganiseret, tværsektoriel akutplanlægning og -indsats – i stil med erfaringer fra Middelfart/Fredericia-området – kan i givet fald reducere akutindlæggelser på sygehus med ca. 30 %. Det er en win-win situation for borgerne, for region og for kommune. Mange andre eksempler kunne nævnes. Der bør derfor tages politisk initiativ til – for de kommende år – at kvalificere budgetposten vedr. kommunal medfinansiering af den regionale sundhedsindsats meget bedre. Derfor foreslår vi, at borgmesteren – som formand for økonomiudvalget og samtidigt kommunens repræsentant i Nordklyngens politiske styregruppe – stiller krav om at få udvikle et kvalificerende budgetmateriale, herunder tage initiativ til ændrede indsats- og organisationsformer der udvikles, evalueres, belyses. Formentlig kan flere andre borgmestre i Nordklyngen stå bag et sådant krav.

Måske vil sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger kunne pege i samme retning om ændrede opgavefordelinger – med tilsvarende ændrede budget-situationer.

Afsluttende bemærkning

Det foreligger ikke på nuværende tidspunkt det såkaldte "råderumskatalog", hvor der bl.a. stilles forslag om mulige besparelser. Når dette katalog lægges frem til høring vil Seniorrådet afgive et supplerende høringsvar.

På vegne af Seniorrådet
Charlotte Poulsen
Formand